

Sammanställning dialogmöte nationella minoriteter, tema kultur 2022-12-05

Här har vi sammanställt alla synpunkter och idéer som kom in under dialogen. Vi har delat in dem utifrån de teman som dialogen fördes kring vida olika bord. Några frågor parkerades för att tas upp vid andra dialogtillfällen med andra teman.

Stjärnorna betyder att flera personer markerade frågorna som extra viktiga under sammanställningen som var den sista delen i kvällens dialog.

Bibliotek

- Biblioteket kan göra mer reklam för sin biblio-app som är kostnadsfri, till exempel genom annons på FB.
*Svar: Man får gärna följa biblioteken i Strängnäs på Facebook för att se vad som händer hos oss. Adresser:
www.facebook.com/bibliotekenistrangnas eller
www.facebook.com/barnbiblioteken
Vi finns också på instagram.*
- Informera vad biblioteken kan erbjuda.
*Svar: På bibliotekets sida: <https://bibliotek.strangnas.se/> kan man se vad biblioteket erbjuder. Vi informerar bland annat om den kostnadsfria appen Bläddra: <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/biblioteksutveckling/nationella-minoriteters-bibliotek/bladdra.html>
I appen Bläddra kan du läsa böcker på några av Sveriges minoritetsspråk. Idag finns böcker på samiska, meänkieli och romani chib. Appen finns att ladda ner från App Store och Google Play. Den är gratis. Du behöver inget lånekort för att använda Bläddra.*
- Anordna verksamhet för romer för att locka hit romska familjer. Språkkafé där föräldrarna studerar romani chib medan barnen och ungdomarna kan ta del av bibliotekets utbud. ★★
Svar: Biblioteket efterlyser en kontaktperson för att veta mer vad som önskas och för vilka åldersgrupper. När det gäller språkkafé kan vi absolut stå för lokal och samarbeta kring aktivitet för barnen vid de tillfällena eller andra tillfällen.
- Kan man använda datorerna på biblioteket utan personnummer?
Svar: Det funkar utan personnummer.

500-årsresan

- Ta in musik från många kulturer ★
Svar: Detta görs på flera scener under året bland annat i samarbete med föreningslivet.
- Lyfta fram arbetskraftsinvandringen på 60-70-talet ★★
Svar: Spännande idé, den tar vi med oss. Vi samarbetar helst med föreningar och andra lokala aktörer i projektet. Men vi hoppas att någon kommer med en bra idé och vill göra detta med oss.
- Lokalhistoria utifrån böcker
Svar: Det släpps flera böcker med lokalhistoriskt tema under året. Håll koll i den lokalhistoriska samlingen på biblioteket.
- Finsk teater ★★★
Svar: en finsk musikföreställning var i Åker i februari
- Klädhistoria
Svar: Spännande idé, den tar vi med oss. Vi samarbetar helst med föreningar och andra lokala aktörer i projektet. Men vi hoppas att någon kommer med en bra idé och vill göra detta med oss.
- Historielektion om Gustav Vasa och valet ★★
Svar: Det pågår en utställning på Multeum januari till mars om Gustav Vasa och valet. Lärvox har kurser om olika ämnen kopplade till Gustav Vasa och 500-årsresan under våren 2023. Sök på Lärvox på www.strangnas.se
- Rundtur på Gripsholm med de nationella minoriteterna ★
Svar: Lärvox kommer att göra studiebesök under sina kurser i vår. Vi får titta vidare på hur det eventuellt skulle kunna ordnas på andra vis.
- Vasaloppspinning
Svar: Menas spinning som i motion? I så fall får vi hänvisa till Hemmavasan Strängnäs som arrangerar motionslopp där man kan välja mellan att gå, springa, cykla eller rulla fram om man till exempel behöver en rullstol.
- Gustav Vasa och mänskliga rättigheter. Synen på romer då och nu. ★
Svar: Spännande idé, den tar vi med oss. Vi samarbetar helst med föreningar och andra lokala aktörer i projektet. Men vi hoppas att någon kommer med en bra idé och vill göra detta med oss.

- Lyfta fram kvinnorna ★★★

Svar: Spännande idé, den tar vi med oss. Vi samarbetar helst med föreningar och andra lokala aktörer i projektet. Men vi hoppas att någon kommer med en bra idé och vill göra detta med oss.

Kulturskola

- Avgiftsfri för alla, viktig inkludering och förebyggande. ★★★★★★★
Svar: Kulturskolan har idag en reducerad avgift och det finns möjlighet i vissa fall att gå en kurs utan avgift. För att gå en kurs utan avgift behöver man ansöka om det. Vi behöver bli bättre på att sprida informationen. Till exempel använda skolorna enligt förslaget från er som var med på dialogkaféet.

- Finsk och romsk musik och kultur. Till exempel handarbete och romska kläder. Romska och finska föreningen i samarbete med kulturskolan.

★★★★★

Svar: Det vore roligt med så kallade JAM med Kulturskolans personal tillsammans med finska och romska musiker. De bland personalen som har bäst kunskaper och förutsättningar för att arrangera ett JAM är för närvarande tjänstlediga, så det får dröja till hösten 2023 eller våren 2024.

- Bra med rabatt efter sport- och höstlov. ★

- Grundkurs – prova på allt ute på skolorna. Exempel från Gävle. ★★

Svar: Tack, det tar vi med oss.

- Informera på föräldramöten, mejl från skolan. ★★

Svar: Tack, det tar vi med oss i dialogen med skolan.

Scen och kulturproduktion

- Kultur på romani chib
  - Ofta! För att stärka kulturen för generationer – kurser ★★
  - Utställning – romernas resa. ★
  - Mer program: handarbete, romska kläder, modevisning

Svar: Tillfrågat Romska föreningen angående utställning om romernas resa – inget svar än. Utställningsperiod höst 2023 om intresse finns.

- Dans med mat ★★★

Svar: Spännande idé, den tar vi med oss. Vi samarbetar helst med föreningar och andra lokala aktörer. Vi hoppas att någon kommer med en bra idé och vill göra detta med oss.

STRÄNGNÄS KOMMUN

- Mors dag 2 söndagen i maj. ★
Svar: Tack, det tar vi med oss.
- 6/12 Finska självständighetsdagen
Svar: Bokart utställning När Finland kom till Sverige till Mötesplats Åker, Folkets Hus. Visas i början på maj.

Fritidsgårdarna

- Kan man hjälpa Team ungdom. Viktig verksamhet. Förr fanns t.ex. nattvandrare och morsor och farsor på stan.
Svar: Fritidsgårdsenheten stöttar gärna frivilliga initiativ till att det blir fler vuxna på stan, exempelvis genom utbildning. Nattvandring samordnas av säkerhetsenheten och trygghetssamordnaren Marita Andersson.
- Bra med ung personal
Kul ☺
- Tips från Helges fritidsgård i Gävle. Musikcoacher, studio, sånglektioner, musikgrupp som turnerar, kul för barnen!, Bra för att plocka upp musiktalanger, kanske i samarbete med Kulturskolan.
Svar: Fritidsgårdsenheten har börjat en samverkan med Kulturskolan kring liknande frågor.
- Fler roliga aktiviteter på fritidsgården och också endagsutflykter. ★★
Svar: Våra aktiviteter utgår alltid från ungas behov och önskemål.
- Baka oftare, tårttävlingar.
Svar: Fritidsgårdarna har arrangerat tårttävlingar flera gånger och kommer säkert att fortsätta med det.
- För mycket regler, till exempel att ta av skor
Svar: Regler på fritidsgårdarna och i våra verksamheter finns för trygghet och trivsel. De är framtagna av erfarna ledare med god kunskap om vad som är framgångsfaktorer.
- Musikrummet borttaget
Svar: Om man med musikrum menar våra studios där det finns möjlighet att spela in och skapa musik finns de kvar i både Mariefred och Strängnäs. Åkers fritidsgård har aldrig haft en stationär studio.
- Inställda resor är inte bra.
Svar: Nej det är alltid tråkigt när vi måste ställa in aktiviteter.

- En till fritidsgård som ligger i ett annat område, som inte är så centralt, till exempel Finninge
Svar: Verksamheten är mycket riktig i behov av en utökning när man ser på det stora antalet besökare fritidsgårdarna har. Det finns en pågående utredning kring detta.
- Samarbete mellan unga och lära/samarbeta med äldre kring teknik ★
Svar: Ungdomscoacherna i Ung i Strängnäs kommun har fått uppdrag att titta på frågan.
- Alternativ till fritidsgård. Aktivitetshus där alla är välkomna oavsett ålder och etnicitet.
Svar: Det gjordes en utredning 2015 där man kom fram till att förändra verksamheten i det allaktivitetshuset (Mikaelshuset) som fanns i Strängnäs under en tid. Beslut togs efter det att verksamheten skulle arbeta med ett främjande uppdrag och att målgruppen skulle vara 12-17 år.
- Anställa personal med romsk bakgrund för att fånga den romska minoritetsgruppen. ★★★
Svar: Det är viktigt med olika kompetenser, språk och bakgrund kan vara exempel på sådana.
- Disco?
Svar: Discon anordnas av Ung i Strängnäs kommun i samverkan med olika aktörer, under 2022 ordnades 3 discon. Ungdomar får gärna själva ta kontakt med ungdomscoacherna som jobbar på fritidsgården om man har förslag på discon och andra aktiviteter för ungdomar

Kort rapport om upplägg och innehåll

Mötet inleddes med musikuppträdande med några deltagare från Romska föreningen. Hanna Forsner Glaumann hälsade välkommen och berättade om syfte och agenda innan Monica Lindell Rylén inledde mötet. Sedan presenterades kulturkontorets medarbetare sina olika verksamheter. Stina Lorenz Pantzar höll i dialogen i form av dialogcafé där deltagarna fick möjlighet att komma med idéer och tankar om de olika verksamheterna. Kvällen avslutades med dialog om framtida dialogmöten och deltagarna bjöds in att delta i digital medborgarpanel.

Externa deltagare

15 deltagare från främst de romska och sverigefinska minoriteterna.

Från kommunen

Monica Lindell Rylén (S), ordförande kulturnämnden, Towe Karlsson, bibliotekschef, Jannicke Fyhr, kulturproducent, Kukkamariia Valtola Sjöberg, nämndsekreterare, Agneta Klingberg, chef Kulturskolan, Johanna Nyberg, projektledare 500-årsresan, Stina Lorentz Pantzar, kommunikatör, Hanna Forsner Glaumann, koordinator social hållbarhet.

Parkerade frågor

Modersmålsundervisning för alla som vill
Väntjänst

Framtida dialoger

Dialog om förslag på upplägg av framtida dialoger. Förslaget innebär 3 årligt återkommande dialogmöten med olika teman; kultur, förskola/skola och modersmål, äldreomsorg. Kompletteras med digital medborgardialog.

Kommentarer från deltagarna:

Önskemål om väntjänst på finska. Eller tjänster från frivilligcentral. Exempel mormors kammare i Tammerfors.

Slutsats: ska tema äldreomsorg breddas till tema seniorer/äldreomsorg?

Svar: Tar med denna till kommande tema äldreomsorg.

Jag kom hit för att se hur det är här och hur det fungerar. För att komma tillbaka, viktigt att det händer något efter dialogmötet. Det har inte hänt något på flera år.

Det är viktigt att vi gör detta tillsammans framöver. Vi kan inte bara vänta på att kommunen ska göra allt.

Kommunstyrelsen som har övergripande ansvar för arbetet med nationella minoriteter, därför vore det bra att ha med en representant från kommunstyrelsen till dialogmötena.

Svar: Kommunstyrelsens ordförande har bjudits in till nästa dialogmöte om minoritetsspråk och kulturell identitet i skolan och förskolan.